

Branko Pavlović,
član Izvršnog komiteta Generali
osiguranja i predsednik Udruženja
aktuara Srbije

■ **Pojedini uspešni poslovni ljudi ne znaju da postoje porezi kojih treba sami da se sete, dok se drugima čini da je to što elektronski popune prijavu za godišnji porez na dohodak građana žrtva slična penjanju možda ne baš na Mont Everast, ali recimo na Pančićev vrh na Kopaoniku bez žičare. Na nesreću obe grupe, postoji nekoliko vrsta poreza koje je potrebno samostalno prijaviti, a tema ove kolumne je samooporezivanje prihoda od zarade iz inostranstva**

Kako upropastiti blistavu karijeru?

Član ste uprave u firmi u nekoj od država u regionu, držite predavanja negde u inostranstvu, honorar za konsultantske usluge Vam plaća strana firma koja nema predstavništvo u Srbiji, itd. a ne proučavate domaće poreske propise. To je najlakši način da uništite svoju karijeru u sponu. Kad skupite desetak hiljada evra prihoda imate velike šanse da dobijete krivičnu prijavu, a možda čak i zatvorsku kaznu zbog učinjenog velikog poreskog prekršaja i Vaša karijera je gotova. Naravno, moraćete da platite i porez za koji niste znali, sa ogromnom kamatom i dodatnu kaznu Poreskoj upravi.

Pojedini uspešni poslovni ljudi ne znaju da postoje porezi kojih treba sami da se sete, dok se drugima čini da je to što elektronski popune prijavu za godišnji porez na dohodak građana žrtva slična penjanju možda ne baš na Mont Everast, ali recimo na Pančićev vrh na Kopaoniku bez žičare. Na nesreću obe grupe, postoji nekoliko vrsta poreza koje je potrebno samostalno prijaviti, a tema ove kolumne je samooporezivanje prihoda od zarade iz inostranstva.

Zakon o porezu na dohodak građana zahteva da se plati porez na zaradu koja je ostvarena u inostranstvu, a za koju poslodavac iz druge države ne uplaćuje porez budžetu Srbije. Dobra vest je što međunarodni ugovori o izbegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak regulišu da se plaća samo razlika između plaćenog poreza po odbitku u inostranstvu i poreza koji bi trebalo da bude plaćen u Srbiji. Loša vest je što su u zemljama iz kojih nam najčešće stižu dodatni prihodi, Crnoj Gori i Republici Srpskoj, porezi po ugovorima o delu koje plaća poslodavac 9 % odnosno 10 %, a u Srbiji 20 %. Kada se uradi složen obračun između bruto i neto zarada u inostranstvu i u Srbiji i preračuna sve po srednjem kursu Narodne banke Srbije, potrebno je platiti dodatni porez koji iznosi desetak posto od neto zarade. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (ZPPPA) određuje rok od trideset dana od dana isplate zarade u inostranstvu, u kome je potrebno obračunati razliku poreza, predati obrazac

za samooporezivanje u Poresku upravu i uplatiti novac.

Za one koji u ovom tekstu prvi put saznaju za porezu obavezu koju su propustili da ispune u prošlosti, ZPPPA omogućava samoinicijativno prijavljivanje poreskog prekršaja, koje štiti od kazne, ukoliko se obavi na vreme, tj. pre nego što Poreska uprava pokrene proceduru kancelarijske kontrole, koja neminovno završava naplatom poreza, kamate i kazne. Da ne treba čekati da se Poreska uprava pozabavi vašim slučajem mogao bi da posvedoči i američki gangster Al Kapone, koji je neposredno ili posredno učestvovao u mnogo mafijaških obračuna sa ubistvima, ali je u zatvor otišao zbog neplaćanja poreza. ZPPPA propisuje kamatu za neblagovremeno plaćene javne prihode kao referentu stopu NBS uvećanu za 10 procentnih poena, što je za 2 procentna poena više i od za dužnike ozloglašene zakonske zatezne kamate. Trenutno je pomenuta kamata oko 14 %, ali je pre 3-4 godine bila preko 20 %, što znači da na poreski dug iz 2011. godine treba platiti kamatu koja iznosi približno kao i dug. Jedina dobra vest je što se ne dozvoljava složeni kamatni račun, odnosno računanje kamate na kamatu, inače bi kamata na petogodišnji dug bila mnogo veća od duga. Ukoliko pripadate ovoj grupi, svakako preporučujem da izaberete proceduru samoinicijativnog prijavljivanja, jer tako plaćate samo porez za koji niste znali i kamatu, dok ukoliko sačekate da vas se poreznici sami sete, platićete sve to kao i prekršajnu kaznu koja može biti od 5 do 150 hiljada dinara, a ako se skupilo dovoljno prihoda da vam dug za porez pređe 150.000 dinara po Krivičnom zakoniku pokrenuće se krivična prijava po kojoj su kazne 6 meseci do 5 godine zatvora. Realna činjenica da niste znali za tu poresku obavezu vas ne može zaštititi od kazne, ali se može uzeti kao olakšavajuća okolnost pri odmeravanju kazne.

Ukoliko vam je tekst ove kolumne pomogao da ne uništite karijeru, setite ga se kad sledeći put dobijete savet od nekog drugog aktuara. Ko zna, možda će taj savet spasiti vašu kompaniju od bankrotstva ili vas od ko zna kakvih problema za koje niste ni znali da ih imate. ■

